

MAŁGORZATA OLESZKIEWICZ

(Muzeum Etnograficzne im. Seweryna Udzieli w Krakowie)

LALKI MISTRZA EZENEKIERA. PRZYCZYNEK DO GENEZY SZOPKARSTWA KRAKOWSKIEGO

Abstrakt

Szopka Michała Ezenekiera, najstarsza zachowana szopka krakowska, to teatr bożonarodzeniowy, który ożywał, gdy na scenę wkraczały lalki, kukiełki poruszane rękami ukrytych za szopką kolędników. W zbiorach Muzeum Etnograficznego w Krakowie znajduje się kolekcja kukiełek szopkowych, ale jak dotąd nie wiadomo było, czy wśród nich zachowały się lalki z szopki Ezenekiera. Analiza formalna i studia porównawcze dziesiętnastu kukiełek pozwoliły stwierdzić, że pochodzą one z tej szopki. Tym samym odsłonięte zostały nieznane dotąd karty z początków szopkarstwa krakowskiego, w 2018 roku wpisanego na Listę reprezentatywną niematerialnego dziedzictwa ludzkości UNESCO.

Słowa kluczowe: szopkarstwo krakowskie, szopka, kukiełki, lalki szopkowe, Kraków, Boże Narodzenie